

Kirkjuþing 2020-2021.

18. mál-þskj. 18

T I L L A G A

að starfsreglum um héraðsfundi og héraðsnefndir.

(Lagt fyrir 60. kirkjuþing 2020-2021).

Flutt af forsætisnefnd.

Frsm. Guðlaugur Óskarsson.

Almennt.

1. gr.

Héraðsfundi skal halda í hverju prófastsdæmi ár hvert. Héraðsfundur er vettvangur til að ræða sameiginleg málefni kirkjunnar í héraðinu.

Héraðsnefnd prófastsdæmis er framkvæmdanefnd héraðsfundar.

Um héraðsfundi.

2. gr.

Héraðsfundur er aðalfundur prófastsdæmis og fjallar um málefni sem varða starf þjóðkirkjunnar í prófastsdæminu. Þar fara fram starfsskil héraðsnefndar vegna síðasta árs, svo og reikningsskil héraðssjóðs.

Héraðsfundur samræmir og markar sameiginlegt kirkjustarf í prófastsdæminu og ráðstafar héraðssjóði fyrir næsta ár og afgreiðir fjárhagsáætlun héraðssjóðs fyrir næsta ár.

3. gr.

Á héraðsfundi mæta:

- a. þjónandi prestar í prófastsdæminu.
- b. safnaðarfulltrúar og formenn sóknarnefnda eða varamenn þeirra.
- c. djáknar, starfandi í prófastsdæminu.
- d. kirkjuþingsmenn viðkomandi kjördæmis.
- e. fulltrúar prófastsdæmisins á leikmannastefnu.

Vígslubiskupi umdæmisins skal boðið að sitja héraðsfund með málfrelsi og tillögurétt.

Starfsmönnum sókna og prófastsdæmis svo og öllum áhugamönnum innan þjóðkirkjunnar um kirkjuleg málefni er heimilt að mæta á héraðsfundi með málfrelsi og tillögurétt.

Á héraðsfundi hafa atkvæðisrétt tveir fulltrúar frá hverri sókn, sbr. b-lið, starfandi prestar og djáknar. Afl atkvæða ræður úrslitum mála á héraðsfundi. Verði atkvæði jöfn ræður atkvæði prófasts.

4. gr.

Héraðsfundi skal halda að jafnaði í hverju prófastsdæmi eigi síðar en 15. júní ár hvert. Héraðsfundur er vettvangur prófastsdæmis til þess að ræða um sameiginleg málefni þjóðkirkjunnar í prófastsdæminu og önnur þau málefni sem lög leggja til hans eða stjórnvöld kirkjumála vísa þangað til umfjöllunar, umsagnar eða úrlausnar eða safnaðarfundir, sóknarnefndir, sóknarprestarnir og starfsmenn sókna óska eftir að þar verði rædd. Héraðsnefnd ákveður fundarstað.

5. gr.

Prófastur boðar héraðsfund skriflega með hálfmánaðar fyrirvara og skal í fundarboði greina frá dagskrá fundar. Fundarboð skal sent öllum sóknarnefndum, prestum og djáknum í prófastsdæminu, fulltrúum á kirkjuþingi í kjördæminu og fulltrúum prófastsdæmisins á leikmannastefnu, sbr. starfsreglur um leikmannastefnu. Fundurinn skal einnig auglýstur.

Rétt boðaður fundur er lögmætur.

6. gr.

Dagskrá héraðsfundar:

1. Kosning fundarstjóra og fundarritara.
2. Skýrsla héraðsnefndar um starfsemi liðins árs þar sem m.a. skal getið um framkvæmd ályktana og samþykktu síðasta héraðsfundar.
3. Ársreikningar héraðssjóðs til samþykktar.
4. Starfsáætlun héraðsnefndar þ.m.t styrkir og fjárhagsáætlun héraðssjóðs fyrir næsta almanaksár til samþykktar.
5. Starfsskýrslur sókna, nefnda, héraðsprests og annarra starfsmanna prófastsdæmisins lagðar fram svo og ársreikningar sókna og kirkjugarða.
6. Mál er varða kirkjuþing, tekin til umfjöllunar og afgreiðslu.
7. Samþykktir prestastefnu og leikmannastefnu kynntar.
8. Ákvörðun um greiðslur til kjörinna héraðsnefndarmanna fyrir störf þeirra á liðnu ári.
9. Sameiginleg mál sóknarnefnda er varða rekstur og starfsmannahald.
10. Kosningar:
 - a) Kosning aðalmanna og varamanna til héraðsnefndar, annarra en formanns, til tveggja ára í senn.
 - b) Kosning tveggja skoðunarmanna eða endurskoðenda reikninga héraðssjóðs og tveggja til vara til tveggja ára í senn.
 - c) Kosning fulltrúa og varamanna þeirra á leikmannastefnu til fjögurra ára í senn, sbr. starfsreglur um leikmannastefnu.
 - d) Kosning aðalmanns og varamanns til fulltrúaráðs Hjálparstarfs kirkjunnar til tveggja ára í senn.
11. Aðrar kosningar eða tilnefningar sem heyra undir héraðsfund.
12. Önnur mál.

7. gr.

Prófastur boðar aukahéraðsfund, ef þurfa þykir. Skyllt er að boða slíkan fund, ef fjórðungur atkvæðisbærra héraðsfundarmanna óskar þess eða ef kirkjuráð mælir svo fyrir. Ákvæði starfsreglna þessara eiga við um slíka fundi eins og við getur átt.

Um héraðsnefnd.

8. gr.

Héraðsnefnd fer með stjórn héraðssjóðs. Hún er framkvæmdanefnd héraðsfundar og skal starfa á milli héraðsfunda. Héraðsnefnd er í fyrirsvari fyrir prófastsdæmið að því er varðar sameiginleg málefni prófastsdæmisins. Héraðsnefnd skipa þrjú menn. Formaður nefndarinnar er starfandi prófastur en héraðsfundur kýs aðra nefndarmenn til tveggja ára í senn og varamenn þeirra með sama hætti. Héraðsfundi er þó heimilt að kjósa annan fulltrúann til eins árs, þannig að leikmaður verði eftirleiðis kosinn annað hvort á og prestur hitt. Sama gildir þá um varamenn þeirra. Nefndin skiptir að öðru leyti sjálf með sér verkum.

9. gr.

Verkefni héraðsnefndar eru sem hér segir:

1. Héraðsnefnd fylgir eftir samþykktum héraðsfunda og sendir þær biskupi Íslands, vígslubiskupi og öðrum, sem hlut eiga að máli.
2. Héraðsnefnd ákveður úthlutanir úr sjóðnum á grundvelli samþykktu héraðsfunda og sér um reikningshald hans.
3. Héraðsnefnd gerir grein fyrir starfsemi sjóðsins á héraðsfundi og skal leggja fram ársreikninga liðins almanaksárs og fjárhagsáætlun næsta almanaksárs til samþykktar á héraðsfundi.
4. Héraðsnefnd ræður starfsmenn til að gegna einstökum verkefnum, sem héraðsfundur hefur samþykkt.
5. Héraðsnefnd leggur fram starfs- og fjárhagsáætlun á héraðsfundi og ber ábyrgð á framkvæmd hennar. Heimilt er héraðsnefnd að skipa starfshópa eða nefndir til að vinna að einstökum þáttum starfsáætlunar.
6. Héraðsnefnd sér til þess að starfsemi og rekstur, samkvæmt ákvörðunum héraðsfundar, færsla bókhalds, varsla gagna og önnur atriði í rekstri séu jafnan í góðu horfi.

10. gr.

Prófastur kveður héraðsnefnd saman til fundar svo oft sem þörf krefur. Skyllt er að halda fund ef tveir nefndarmanna óska þess. Nefndarmenn fá greidda reikninga fyrir útlagðan kostnað úr héraðssjóði. Nefndarmenn fá greidda þóknun fyrir fundarsetu, en þó ekki prófastur.

Um héraðssjóð.

11. gr.

Héraðsfundi er heimilt að ákveða að allt að 5% af innheimtum sóknargjöldum, skv. I. kafla laga um sóknargjöld o.fl. nr. 91/1987, renni í sérstakan sjóð, héraðssjóð, í vörslu prófasts. Héraðssjóður styrkir eða kostar kirkjulega starfsemi innan prófastsdæmis, einkum er varðar samstarf og samstarfsverkefni sókna, fræðslu, málþing, náms- og mótsferðir, fundi og einstök þróunarverkefni.

Sjóðnum er ætlað að standa undir kostnaði af sameiginlegum kirkjulegum verkefnum innan prófastsdæmisins eftir ákvörðun héraðsfundar og héraðsnefndar. Jafnframt er heimilt að veita styrki úr sjóðnum til einstakra sókna.

Héraðsjóði er heimilt að styrkja, kosta eða veita sameiginlega þjónustu fyrir sóknir sem eru í formlegu samstarfi innan prófastsdæmisins.

12. gr.

Héraðssjóður greiðir að jafnaði ekki laun utan nefndarlaun og laun sérstakra starfsmanna prófastsdæmisins, sbr. 3. tölul. 11. gr. Héraðssjóður styrkir að jafnaði ekki hefðbundið safnaðarstarf einstakra sókna, sbr. starfsreglur um sóknamefndir nr. 1111/2011, með síðari breytingum, nýbyggingar og viðhald bygginga. Héraðssjóður styrkir ekki það sem fellur undir starfskostnað presta og prófaste, sbr. starfsreglur um starfskostnað vegna prestsþjónustu og prófastsstarfa.

13. gr.

Endurskoðun reikninga sjóðsins annast tveir endurskoðendur eða skoðunarmenn kjörnir af héraðsfundi til tveggja ára í senn.

Gildistaka.

14. gr.

Starfsreglur þessar, sem settar eru með heimild í 32. gr., sbr. 59. gr. laga um stöðu, stjórn og starfshætti þjóðkirkjunnar, nr. 78/1997, með síðari breytingum, öðlast gildi við birtingu. Jafnframt falla brott starfsreglur um héraðsfundi og héraðsnefndir nr. 965/2006, með síðari breytingum

Greinargerð.

Með lögum nr. 95/2020, um breytingu á lögum um stöðu, stjórn og starfshætti þjóðkirkjunnar, nr. 78/1997, og fleiri lögum og um brottfall laga um kirkjumálasjóð (viðbótarsamningur íslenska ríkisins og þjóðkirkjunnar) var felldur brott III. kafli laga um sóknargjöld o.fl. nr. 91/1987, *Um héraðssjóði og framlög til þeirra*, sem var 8. gr., þeirra laga. Vegna þessa þótti rétt að endurskoða starfsreglur kirkjuþings um héraðsfundi og héraðsnefndir og fella þar inn ákvæði 8. gr. þeirra laga. Einnig þótti rétt, í ljósi þess að nú er unnið að smíði nýrra þjóðkirkjulaga, að fella inn í starfsreglurnar ákvæði um héraðsjóði og héraðsnefndir sem er að finna í lögnum um stöðu, stjórn og starfshætti þjóðkirkjunnar.

Breytingar þessar þóttu þess eðlis, að í stað þess að leggja fram breytingartillögu við nógildandi starfsreglur þótti skýrara að leggja fram nýjan starfsreglubálk þar sem ákvæði ofangreindra laga hafa verið felldar inn. Þar sem ekki er um eiginlegar efnisbreytingar á starfsreglunum að ræða þykir ekki þörf á skýringum við einstakar greinar.